

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

МАТЕРІАЛИ
студентської наукової конференції

13 травня 2021 рік

Том II

Полтава

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О., проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Галич О. А., декан факультету економіки та менеджменту, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, професор кафедри інформаційних систем та технологій, кандидат економічних наук, професор.

Дорогань-Писаренко Л. О., декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, кандидат економічних наук, професор.

Дудніков І. А., декан інженерно-технологічного факультету, професор кафедри галузеве машинобудування, кандидат технічних наук, доцент.

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор.

Маренич М. М., декан факультету агротехнологій та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Муравльов В. В., завідувач відділу з питань інтелектуальної власності.

Опара М. М., фахівець відділу з питань інтелектуальної власності, професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Чайка Т. О., начальник редакційно-видавничого відділу, кандидат економічних наук.

Відповідальність за зміст і редакцію матеріалів несуть автори та наукові керівники.

Матеріали студентської наукової конференції Полтавської державної аграрної академії, 13 травня 2021 р. Том II. – Полтава: РВВ ПДАА, 2021. – 296 с.

© Полтавська державна аграрна академія (ПДАА)

Таким чином, $F_{\min}(25; 15) = \frac{5 \cdot 25 + 8 \cdot 15}{25 + 15} = \frac{245}{40} = 6,125$ (ум.гр.од.). Виробів виду «А» потрібно виготовляти 25 од., типу «В» – 15 од., щоб собівартість продукції була мінімальною.

Список використаних джерел

1. Боровик О. В. Дослідження операцій в економіці : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 424 с.
2. Демиденко М. А. Математичне програмування : навч. посіб. Дніпропетровськ : Національний гірничий університет, 2005. 110 с.
3. GeoGebra | Безкоштовні Математичні Додатки URL: <https://www.geogebra.org/?lang=uk> (дата звернення: 10.04.2021)

ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕТОНАЦІЙНО-ГАЗОВОГО ПОКРИТТЯ ПОРШНЯ ТА КІЛЬЦЯ ЖАРОВОГО ДВИГУНА ВНУТРІШНЬОГО ЗГОРЯННЯ

*Сидорчук О.В.
здобувач вищої освіти СВО «Бакалавр»
інженерно-технологічного факультету*

*Науковий керівник – Попов С.В.,
кандидат технічних наук, доцент*

Як відомо, на життєвий цикл двигуна внутрішнього згоряння впливає якість, надійність та довговічність деталей, що входять до складу циліндро-поршневої групи [1-5].

Нанесення на робочі поверхні деталей машин покриттів, що зміцнюють їх, є перспективним напрямком галузевого машинобудування [6-8].

Існує чимало досліджень у напрямку дослідження якості матеріалів після нанесення покриттів та їх характеристик, але вони неповністю закривають проблемну частину подальшого форсування двигунів внутрішнього згоряння, покращення фізико-технічних властивостей деталей циліндро-поршневої групи [9-10].

Алюмінієвий поршень (АК4) під час робочої температури 2000°C, тиску до 10 МПа зазнавав руйнування за торцевою і бічною поверхнями. Також, внаслідок нагрівання, алюмінієвий сплав втрачав міцність з НВ 126 до НВ 56, тобто більше, ніж у два рази.

Кільце жарове – кільце манжетного типу, що контактує із циліндром та поршнем одночасно. Воно ущільнює камеру згоряння. На кільце діють термічні, механічні навантаження. Зазнає температури понад 400°C. Зазнає втомного руйнування.

Для підвищення експлуатаційних характеристик як поршня, так і жарового кільця, пропонується до використання технологія детонаційно-газового зміцнення.

Зміцненню було піддано партію деталей, що складались із поршнів та кілець жарових. Установка для напилення – УН-102 [3].

Технологічний процес напилення вимагає певних операцій та умов, а саме: остаточна механічна обробка; відповідність виробничого приміщення за температурою та вологістю; попередня обробка поверхонь зміцнення; захист поверхонь, що не підлягають обробці; дотримання вимог шорсткості.

Матеріалом покриття слугував нікель-алюмінієвий сплав. Товщина покриття 150...270 мкм, твердість HV 550, адгезія – 100 МПа. Випробування були проведені у виробничих умовах (ДП «Завод імені В.О. Малишева», Харків).

Отримані наступні результати:

- стендові натурні випробування партії поршнів, що зазнали детонаційно-газового зміцнення, відповідно до програми випробувань засвідчили цілковиту придатність обраної технології;

- на кільцях жарових вдалося зменшити температуру нагрівання (частина кільця, що контактує із циліндром, на 45°C; на ділянці контакту із поршнем на 110°C);

- довговічність кілець склала $1,6 \cdot 10^6 \dots 2,3 \cdot 10^6$. Це свідчить про суттєве підвищення опору втомі, а також ресурсу роботи.

Список використаних джерел

1 Фролов Є.А., Кравченко С.І., Попов С.В., Гнітько С.М. Технологічне забезпечення якості продукції машинобудування: монографія. Полтава, 2019. 204 с.

2 Фролов Є.А., Коробко Б.О., Попов С.В., Бондар О.В. Технологічне забезпечення якості складання нероз'ємних з'єднань із використанням зварювальних пристосувань в умовах серійного виробництва: колективна монографія. Полтава: ПДАА, 2020. 256 с.

3 Фролов Є.А., Попов С.В. Сидорчук О.В. Підвищення експлуатаційних параметрів деталей двигунів внутрішнього згорання. Інженерія природокористування. 2020. №4(18). С. 24-28.

4 Попов С.В., Бучинський М.Я., Гнітько С.М., Чернявський А.М. Теорія механізмів технологічних машин: підручник для студентів механічних спеціальностей закладів вищої освіти. Харків: НТМТ, 2019. 268 с.

5 Гнітько С.М., Бучинський М.Я., Попов С.В., Чернявський Ю.А. Технологічні машини: підручник для студентів спеціальностей механічної інженерії закладів вищої освіти. Харків: НТМТ, 2020. 258 с.

6 Popov S., Gnitko S., Vasyliiev A. Improving the abrasive resistance of a slide frame in a mortar mixer. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. 2020. №1/1(103). P. 6-14.

7 Буденный М.М., Власенко В.И., Мовшович А.Я. Повышение ресурса и надежности деталей машин методом детонационно-газового напыления упрочняющих покрытий. Вестник национального технического университета «ХПИ»: Сборник научных трудов. Харьков: НТУ «ХПИ», 2001. №11. С. 94-98.

8 Коробко Б.О., Фролов Є.А., Попов С.В., Ясько С.Г. Прогресивні технології у машинобудуванні. Навчальний посібник для студентів механічних спеціальностей закладів вищої освіти. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. 168 с.

9 Богуслаев А.В. Исследование качества материала деталей после нанесения покрытий. Сборник научных трудов Национального аэрокосмического университета «ХАИ»: Сборник научных. Харьков: НАУ «ХАИ», 2000. № 21(4). С. 55-66.

10 Попов С.В. Визначення характеристики газополуменевого напилення на основі багатофакторного експерименту / С.В. Попов // Машинознавство. – 2008. - №10. – С.45-47.

Наукове видання

**МАТЕРІАЛИ
студентської наукової конференції**

13 травня 2021 рік

Том II

Підп. до друку 13.04.2021. Формат 60x90¹/₁₆.
Ум. друк. арк.18,4. Обл.-вид. арк. 17.
Гарнітура Times New Roman Cyr.

Редакційно-видавничий відділ Полтавської державної аграрної академії
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №2174 від 26.04.2005 р.
Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3.